

Форма № 09/18
Затверджена рішенням вченої ради
ІДГУ
від 30.08.2018 р., протокол № 1

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ, АДМІНІСТРУВАННЯ ТА
ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
КАФЕДРА ТЕХНОЛОГІЧНОЇ І ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ТА
ЗАГАЛЬНОТЕХНІЧНИХ ДИСЦИПЛІН**

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Навчально-методичною радою ІДГУ
Протокол № 4 від 15.01 2019 р.

Голова НМР Н. М. Кольцун Н. М. Кольцун

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В ТЕХНОЛОГІЧНІЙ ОСВІТІ
(назва навчальної дисципліни)

освітній ступінь бакалавр
(назва освітнього ступеня)

галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність 014 Середня освіта (трудове навчання та технології)
(код і назва спеціальності)

освітня програма Середня освіта: Трудове навчання та технології.
(код і назва спеціальності)

тип дисципліни вибіркова
(обов'язкова / вибіркова / факультативна)

Ізмаїл – 2018

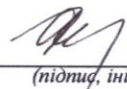
ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньо-професійної програми

 О.М. Букатова
(підпис, ініціали, прізвище)

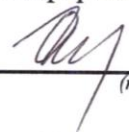
РЕКОМЕНДОВАНО:

кафедрою технологічної і професійної освіти та загальнотехнічних дисциплін протокол № 1 від 29 серпня 2018 р.

Завідувач кафедри О.В. Федорова
(підпис, ініціали, прізвище)

ПОГОДЖЕНО:

Голова науково-методичної ради факультету управління, адміністрування та інформаційної діяльності

 О.В. Федорова
(підпис, ініціали, прізвище)

Розробники програми: Куліненко Л.Б., д.філос.н., професор кафедри технологічної і професійної освіти та загальнотехнічних дисциплін ІДГУ

Рецензенти програми: Федорова О.В., кандидат фізико-математичних наук, доцент, завідувач кафедри технологічної і професійної освіти та загальнотехнічних дисциплін ІДГУ

Букатова О.М., к.п.н., доцент кафедри технологічної і професійної освіти та загальнотехнічних дисциплін ІДГУ

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна	Заочна
Кількість кредитів:4	<i>Лекції:</i>	
	24	6
Модулів:2	<i>Практичні заняття:</i>	
Загальна кількість годин:120		
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: 3-4	<i>Лабораторні заняття:</i>	
Семестр:5-8	<i>Семінарські заняття:</i>	
	24	6
Тижневе навантаження (год.):	<i>Консультації:</i>	
- аудиторне:3	0	0
- самостійна робота:4,5	<i>Індивідуальні заняття:</i>	
Форма підсумкового контролю: залік	0	0
Мова навчання:українська мова	<i>Самостійна робота:</i>	
	72	108

2. МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Предмет відображає сутність методології, методів і прийомів в наукових роботах в технологічній освіті і є теоретичною основою сукупності знань та вмінь щодо проведення наукових прикладних досліджень в сфері вивчення технологій.

Метою вивчення дисципліни «**Основи наукових досліджень**» є надати студентам знання з питань основ наукових досліджень, створити і розвинути практичні вміння і навички розв'язання реальних задач з постановки, організації, планування і виконання наукових досліджень, а також керування науково-технічною роботою і колективною науковою творчістю.

Передумови для вивчення дисципліни: наявність освоєння дисциплін: загальна педагогіка, загальна психологія, філософія, теорія виховання.

Міждисциплінарні зв'язки: Вища та прикладна математика, іноземна мова, правознавство, основи економічної теорії, інформаційні системи та технології, психологія, педагогіка, безпека життєдіяльності, охорона праці, загально-технічні дисципліни.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути такі результати навчання: вироблення у студентів вміння застосовувати нові методи дослідження, в основі яких знаходяться ідеї і принципи системного підходу. Необхідно:

Знати: основні поняття, засади та принципи наукового дослідження;

- види наукових досліджень та особливості їх проведення;
- методологію, методи, логіку та прийоми наукового дослідження;

- сутність теоретичних та емпіричних методів наукових досліджень;
- можливості та межі застосування методів моделювання економічних процесів;
- методичні та організаційні особливості проведення економічних досліджень;
- сутність координації комплексних наукових досліджень;
- організацію науково-дослідної роботи студентів;
- стандарти щодо оформлення результатів наукових досліджень;
- форми апробації та відображення результатів наукових досліджень.

Вміти: формулювати та актуалізувати економічні проблеми, обґрунтовувати шляхи та способи їх вирішення;

- ставити задачі, обґрунтовувати методи їх розв'язання;
- формулювати робочі гіпотези та визначати методи їх перевірки;
- організовувати збір необхідної для дослідження інформації;
- самостійно проводити аналіз науково-методичної літератури та узагальнювати результати наукових шкіл;
- використовувати новітні наукові результати у своїх дослідженнях;
- самостійно проводити дослідження економічних систем і процесів;
- проводити експериментальні розрахунки;
- обґрунтовувати результати своїх досліджень та визначати області їх впровадження;

оцінювати ефективність впровадження результатів наукових досліджень;

- відображати наукові результати у формах звітів, рефератів, статей, тез доповідей.

Комунікація з «Основи наукових досліджень» для бакалаврів ґрунтується на вже засвоєних філософських дисциплінах та знаннях, навичках та вміннях, отриманих під час вивчення фахових дисциплін. Дисципліна «Основи наукових досліджень» має тісний зв'язок із дисциплінами: «Філософія», «Логіка», «Теорія виховання та пізнання».

Автономність та відповідальність передбачає надання студентам не лише основних знань щодо філософських та методологічних проблем науки, але й формування в них умінь і навичок, які закладають підвалини для подальшої самостійної дослідницької роботи, допомагаючи студентам поєднати загальне світоглядне та філософське знання зі знанням своєї фахової дисципліни

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви модулів / тем	Кількість годин (денна форма навчання)							Кількість годин (заочна форма навчання)						
		Аудиторні	Лекції	Семинарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота	Аудиторні	Лекції	Семинарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота
1.	Тема 1. Поняття наукового дослідження	6	2	2	0	0	0	8	1	1					12

2.	Тема 2. Методологія наукових досліджень та її види	6	4	2	0	0	0	8	1		1				12
3.	Тема 3. Поняття та загальна характеристика емпіричних методів наукового дослідження.	6	2	2	0	0	0	8	1	1					12
4.	Тема 4. Теоретичні методи наукового дослідження	6	4	2	0	0	0	8	1		1				12
5.	Тема 5. Зміст та складові науково-дослідного процесу	6	2	4	0	0	0	8	1	1					12
6.	Тема 6. Організація науково-дослідного процесу.	6	2	4	0	0	0	8	1	1	1				12
7.	Тема 7. Професійний відбір кадрів. Форми відображення результатів наукових досліджень	4	4	2	0	0	0	8			1				12
8.	Тема 8. Інформаційне забезпечення наукових досліджень	4	2	4	0	0	0	8	1	1	1				12
9.	Тема 9. Оцінки ефективності результатів наукових досліджень	4	2	2				8			1				12
Проміжний контроль								4							4
Разом:		48	24	24	0	0	0	72	12	6	6	0	0	0	108

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Поняття наукового дослідження.

Наука як система знань, основні поняття. Закономірності функціонування та розвитку науки. Поняття наукового дослідження, його основні ознаки та характеристики. Особливості структури наукового дослідження, його об'єкт, предмет, мета, завдання, основні форми. Основні види наукових досліджень. Ефективність наукових досліджень.

Тема 2. Методологія наукових досліджень та її види.

Методологія наукових досліджень, види. Поняття методу та методології. Завдання методології. Різновиди та структурні елементи методології. Підходи до обґрунтування та визначення методу та методології. Загальнонаукові принципи дослідження.

Тема 3. Поняття та загальна характеристика емпіричних методів наукового дослідження.

Загальна характеристика емпіричних методів наукового дослідження: радикальний емпіризм, верифікація, діагностування, надійність.

Спостереження як емпіричний метод наукового дослідження. Передбачуваність. Планомірність, Цілеспрямованість. Вибірковість. Системність. Вимоги до спостереження. Етапи проведення спостереження.

Емпіричні методи: вимірювання, порівняння, узагальнення Розмір одиниці вимірювання. Динамічна похибка. Метод вимірювання. Принцип вимірювання. Вимірювальна інформація. Види вимірювальних величин.

Порівняння. Узагальнення. Вимоги до порівняння. Види порівнянь.

Експеримент. Довготривале, короткочасне, безперервне, дискретне спостереження. Специфіка експерименту. Етапи проведення експерименту.

Інші емпіричні методи дослідження: опитування, опитування-інтерв'ю, анкетні опитування, бесіда, рейтинг, експертна оцінка, метод колективних експертних оцінок, метод “мозкового штурму”, морфологічний метод аналізу, метод семикратного пошуку, метод асоціацій та аналогій, метод колективного блокнота і контрольних запитань, морфологічний ящик.

Сутність гіпотези, її особливості. Етапи розвитку гіпотези, вимоги, що до неї ставляться. Доведення гіпотези, способи встановлення істини: безпосередній та опосередкований, що використовуються у доведенні гіпотези, особливості та відмінності.

Тема 4. Теоретичні методи наукового дослідження.

Сутність теоретичних методів наукового дослідження. Послідовність проведення теоретичних досліджень. Особливість теоретичного дослідження. Порядок використання методів при здійсненні наукового дослідження.

Характеристика основних теоретичних методів наукового дослідження: аналізу та синтезу, індукції та дедукції, порівняння, формалізації, абстрагування та моделювання. Поняття моделі, вимоги, які до неї ставляться, види, особливості побудови.

Особливості логічного та хронологічного підходів при проведенні теоретичних досліджень. Мета, випадки та вимоги до застосування цих методів при здійсненні наукового дослідження.

Тема 5. Зміст та складові науково-дослідного процесу.

Основні стадії науково-дослідного процесу. Схема науково-дослідного процесу. Організаційна, дослідна стадії та стадія узагальнення, апробації та реалізації наукових результатів. Процедура вибору наукової проблеми. Критерії вибору теми. Обґрунтування актуальності теми, визначення її місця у науковій проблемі.

Тема 6. Організація науково-дослідного процесу.

Організація науково-дослідних робіт. Суть та складові планування наукової діяльності. Програма та плани наукового дослідження. Формулювання теми дослідження. Вивчення стану питання і обґрунтування обраного напрямку дослідження. Мета дослідження. Загальні та конкретні завдання дослідження. Вибір методів дослідження. Етапи роботи, календарний план роботи. Попередній та остаточний план наукового дослідження, план-проспект наукового дослідження. Основи аналітичної обробки результатів моделювання технічних систем.

Тема 7. Форми відображення результатів наукових досліджень.

Форми викладу матеріалів дослідження. Публікації. Функції публікацій. Наукові видання. Науково-дослідні та джерелознавчі наукові видання. Монографія, автореферат дисертації, препринт, тези доповідей та матеріали

наукової конференції, збірник наукових праць. Наукові неперіодичні видання: книга, брошура, наукові збірки, журнали. Види монографій: наукові та практичні. Форми висвітлення підсумків наукової роботи: тези, тези доповіді, реферат. Види рефератів: інформативні, розширені або зведені, наукові.

Винахідницька діяльність: патент на винахід (корисну модель), ліцензія.

Усна передача інформації про наукові результати. Доповідь, повідомлення на нарадах, семінарах, сим-позіумах, конференціях. Бесіди при особистих зустрічах.

Тема 8. Інформаційне забезпечення наукових досліджень

Національна система. Закон України „Про інформацію”. Сутність науково-технічної інформація, її ресурси. Довідково-інформаційні фонди, довідково-пошуковий апарат. Інформаційні ресурси спільного користування, методи обробки науково-технічної інформації. Інформаційний ринок. Завдання національної та міжнародної систем науково-технічної інформації. Основні види інформації, їх джерела інформації та режим доступу до неї. Первинні та вторинні дані. Право власності на інформацію. Інформаційна продукція та послуга. Основні види видань які встановлені державним стандартом.

Сучасні інформаційні системи. Проблеми достовірності і захисту інформації.

Тема 9. Оцінки ефективності результатів наукових досліджень

Особливості та проблеми оцінки ефективності науково-дослідних робіт та проблеми оцінки ефективності НДР. Фактори, складові та критерії ефективності науково-дослідних робіт: економічної, наукової, технічної, екологічної, соціальної. Репрезентативність. Адитивність. Однозначність. Зіставленість. Контрольованість. Види економічної ефективності: ресурсна, витратна, попередня, очікувана, фактична. Показники економічної ефективності науково-дослідних робіт. Резерви та шляхи підвищення ефективності науково-дослідних робіт.

5.2. Тематика семінарських занять.

1. Методологічні основи наукових досліджень.
2. Системний підхід і системний аналіз.
3. Емпіричні методи наукового дослідження.
4. Експертна оцінка, метод “мозкового штурму”, морфологічний метод аналізу, метод асоціацій та аналогій, метод колективного блокнота і контрольних запитань, морфологічний ящик.
5. Обробка та оформлення результатів наукових досліджень
6. Форми відображення результатів наукових досліджень. Написання статті, тез доповіді, реферату.
7. Методологія, логіка і методи досліджень
8. Особливості організації та проведення студентської науково-дослідної роботи

5.3. Організація самостійної роботи студентів.

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин		Форми звітності
		д.ф.н.	з.ф.н.	
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	8	2	конспект лекцій
2.	Підготовка до практичних занять.	4	2	відповіді на практичних заняттях, участь у дискусіях
3.	Підготовка до модульного (проміжного) контролю	4	4	написання МКР
4.	Робота з Інтернет – ресурсами	6	4	створення презентації, підготовка до МКР
5.	Написання інформаційних повідомлень, доповідей на тему	8	6	виступ з повідомленням
6.	Огляд наукової літератури	4	10	робота з довідниками
7.	Участь у науково-дослідній роботі (написання тез, статей, виступ з доповіддю на студентській конференції та ін.)	12	20	Виступ з доповіддю на студентській конференції
8.	Створення електронної презентації доповіді	8	6	електронна презентація (10 слайдів)
9.	Опрацювання тем, винесених на самостійну підготовку	18	54	робота на практичних заняттях, виконання інд.завдання
	<i>Разом</i>	<i>72</i>	<i>108</i>	

Тематика індивідуальних (групових) завдань

З метою поглиблення вивчення дисципліни «Основи наукових досліджень в технологічній освіті» є виконання індивідуальних завдань відповідно до тем. Завданням до індивідуальної роботи є написання реферату на задану тему.

Реферат - короткий виклад письмово або у формі публічної доповіді вмісту книги, статті або декількох робіт, наукової праці, літератури із загальної тематики. Реферат - це самостійна учбово-дослідницька робота студента, де автор розкриває суть досліджуваної проблеми, приводить різні точки зору, а також власні погляди на неї.

Вміст матеріалу має бути логічним, виклад матеріалу носить проблемно-пошуковий характер.

Теми рефератів

1. Функції науки у житті суспільства.
2. Міф як донаукова форма пізнання та його функціонування у сучасну епоху.
3. Дисциплінарна структура науки.
4. Наукові дослідження: поняття, види та форми організації.

5. Експертний метод дослідження.
6. Джерела інформації, їх класифікація.
7. Поняття авторського права та наукове дослідження.
8. Підготовка наукових кадрів у сучасній Україні.
9. Бібліотека, її основні відділи.
10. Перспективний план наукового дослідження.
11. Форми та методи роботи з книгою у процесі наукового дослідження.
12. Форми та прийоми конспектування лекції.
13. Проблеми науки у творчості В. І. Вернадського.
14. Праця Умберто Еко «Як написати дипломну роботу».
15. М. Вебер про завдання науки та місію науковця у ХХ ст.
16. Структура наукової роботи.
17. Співвідношення пояснення та розуміння у науці.
18. Роль гіпотези у науковому дослідженні.
19. Докази у науковому дослідженні.
20. Різновиди наукового пояснення.
21. Обробка наукової інформації у процесі дослідження.
22. Організація науки та підготовка наукових кадрів: міжнародний досвід та проблеми.
23. Зв'язок розвитку науки та економічних умов.
24. Розвитку науки у соціокультурному середовищі.
25. Значення вибору методів у процесі наукового дослідження.
26. В. Дільтей про проблеми герменевтики як метода гуманітарних наук.
27. Принципи демаркації та фальсифікації у К. Поппера.
28. Поняття дослідницької програми у І. Лакатоса.
29. Використання синергетики у соціально-гуманітарних науках.
30. Епоха постмодерну та її вплив на методологію наукового дослідження.

6. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

- 6.1. *Форми поточного контролю.* Усна або письмова перевірка вивчення навчальних матеріалів на практичних заняттях.
- 6.2. *Форми проміжного контролю.* Модульна контрольна робота
- 6.3. *Форми підсумкового контролю.* Залік

7. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з дисципліни «Основи наукових досліджень в технологічній освіті» є: усні та письмові відповіді студентів, відкриті та закриті тести, доповіді, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, студентські презентації та виступи на наукових заходах, інші види індивідуальних і групових завдань.

Приклад модульної контрольної роботи

- I. Підготуйте наукове повідомлення про структуру наукової статті та тез доповіді.
- II. Скласти алгоритм та охарактеризувати стадії науково-дослідного процесу дослідження.

III. Тестування.

1. Суб'єктами науково-дослідної роботи є:

- 1) студенти, аспіранти, докторанти
- 2) студенти, аспіранти, професори, доценти
- 3) викладачі, студенти, аспіранти, докторанти
- 4) викладачі, професори, доценти, асистенти

2. Система управління науково-дослідною роботою складається з таких складових:

- 1) організація, контроль, мотивація, облік, аналіз
- 2) планування, облік, аналіз, контроль
- 3) облік та контроль
- 4) керівництво, облік, аналіз, планування

3. Облік та контроль за науково-дослідною роботою студентів здійснює:

- 1) кафедра та деканат
- 2) науковий керівник
- 3) науковий керівник та завідуючий кафедри
- 4) кафедра

4. Який зв'язок існує між категоріями "освіта" та "наука":

- 1) прямий
- 2) обернений
- 3) обернено-кореляційний
- 4) прямий та обернений

5. Що, з перелічено нижче, згідно з законом України "Про вищу освіту" не є одним з основних видів навчальних занять у вищих закладах освіти:

- 1) консультація
- 2) самостійна робота студента
- 3) лекція
- 4) індивідуальне заняття

6. Які є види науково-дослідної роботи:

- 1) науково-дослідна компонента наукової роботи (навчального процесу)
- 2) самостійна науково-дослідна пошукова робота
- 3) науково-дослідна робота під науковим керівництвом
- 4) все перелічене вище

7. Наука – це:

- 1) система знань;
- 2) форма суспільної свідомості;
- 3) сфера людської діяльності;
- 4) все перелічене вище.

8. До функції науки не належить:

- 1) пізнавальна функція;
- 2) культурно-виховна функція;
- 3) практична функція;
- 4) немає правильної відповіді.

9. За об'єктною ознакою наука поділяється на наступні блоки:

- 1) природничі науки, суспільні науки, науки про мислення;

- 2) фундаментальна наука, прикладна наука, наукознавство;
- 3) технічні науки, історико-економічні науки, філософські науки;
- 4) немає правильної відповіді.

10. Формами наукової діяльності є:

- 1) природничі науки, суспільні науки, науки про мислення;
- 2) пізнавальна, культурно-виховна, практична;
- 3) фундаментальна наука, прикладна наука, наукознавство;
- 4) немає правильної відповіді.

Варіант тем для модульної контрольної роботи

1. Підготуйте наукове повідомлення щодо видів та форм науково-дослідної роботи студентів у вищих навчальних закладах.
2. Підготуйте перелік методів дослідження, які застосовуються у наукових дослідженнях технічного спрямування, та вкажіть їх характеристики та напрями застосування.

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

8.1. Шкала та критерії оцінювання знань студентів.

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в оцінку за традиційною шкалою

Сума балів	оцінка за національною шкалою залік
90-100	зараховано
89-70	
51-69	
26-50	не зараховано
1-25	

8.2. Критерії оцінювання під час аудиторних занять.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів на семінарських заняттях

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.

3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Однак не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

8.3. Критерії оцінювання індивідуальних завдань.

Критерії оцінювання дослідження у вигляді реферату

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження	1
2.	Складання плану реферату	1
3.	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень в логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання.	3
4.	Дотримання правил реферуванням наукових публікацій	2
5.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження	2
6.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титольний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел)	1
Разом		10

8.4. Критерії оцінювання модульної контрольної роботи.

Оцінювання проміжного контролю, тобто модульної контрольної роботи здійснюється за шкалою від «0» до «30». За кожне правильно вирішене тестове завдання студент отримує 1 бал. Максимальна кількість балів за модульну контрольну роботу – 30 балів.

Таблиця переведення балів за виконання модульної контрольної роботи

Кількість балів	Оцінка за національною шкалою	
27-30	5	відмінно

23-26	4	добре
16-22	3	задовільно
0-15	2	незадовільно

8.5. Критерії оцінювання під час підсумкового контролю.

Залік отримує студент, який виконав усі види завдань, визначені у робочій програмі навчальної дисципліни й має достатню кількість балів за поточний контроль (не менше 35 балів) та проміжний контроль (не менше 16 балів).

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Немає потреби.

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

10.1. Основні джерела

1. Єріна А.М., Захожай В. Б., Єрін Д. Л. Методологія наукових досліджень: Навчальний посібник. -Київ: Центр навчальної літератури, 2004,- 212с.
2. Мочерний С.В. Методологія економічного дослідження. - Л.: Світ, 2001. - 419 с.
2. Панішев А.В. Методологія наукових досліджень : навч. посібник / А.В. Панішев. – Ж. : ЖДТУ, 2013. – 148с.
3. Петрук В.Г. Основи науково-дослідної роботи / В.Г. Петрук, Є.Т. Володарський, В.Б. Мокін .- Вінниця, 2006.- 144с.
4. Стіченко Д.М. Методологія наукових досліджень: Підручник. – К. : Знання-Прес, 2005. – 300с.
5. Сурмін Ю.Г. Майстерня вченого: Підручник. – К. : Знання-Прес, 2006. – 280с.
6. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. – К.: Знання-Прес, 2002. – 295с.

10.2 Додаткові джерела

1. Гаврилов Е.В. Технологія наукових досліджень і технічної творчості / Гаврилов Е.В., Дмитриченко М.Ф., Доля В.К. – К.: Знання України, 2007. – 318с.
1. Крисоватий А.І. Методологія, методика та організація наукових досліджень: Навч. посіб. / Крисоватий А.І., Панасюк В.М., Гавришко В.Л. – Тернопіль: ТОВ „Лілея”, 2005. – 150с.
2. Єріна А.М. Організація вибіркового обстеження: Навч. посібник. / А.М. Єріна. – К.: КНЕУ, 2004. – 127с.
3. Ковальчук В.В. Основи наукових досліджень: Навч. Посібник. – Вид. 2-е, доп. І перероб. / В.В. Ковальчук, Л.М. Моїсєєв. – К.: Видавничий дім „Професіонал”, 2004. – 208с.

4. Пілюшенко В.Л. Наукове дослідження: організація, методологія, інформаційне забезпечення: Навч. посіб./ Пілюшенко В.Л., Шкрабак І.В., Славенко Е.І. – К.: Лібра, 2004. – 344с.
5. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник. / О.В. Крушельницька – К. : Кондор, 2003. – 192с.
6. Білуха М.Т. Методологія наукових досліджень: Підручник / М.Т. Білуха. – К.: АБУ, 2002. – 480с.
7. Правила складання і подання заявки на винахід та заявки на корисну модель// Інтелектуальна власність. – 2001. - №3.

10.3 Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського [Електронний ресурс]: [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Київ: НБУВ, 2013-2015. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua – Назва з екрана.
2. Електронний каталог Національної парламентської бібліотеки України [Електронний ресурс]: [політемат. база даних містить відом. про вітчизн. та зарубіж. кн., брош., що надходять у фонд НПБ України]. – Електронні дані (803 438 записів). – Київ: Нац. парлам. б-ка України, 2002-2015. – Режим доступу: catalogue.nplu.org . – Назва з екрана.
3. Український інститут інтелектуальної власності [Електронний ресурс]: [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Київ: УІВ, 2017. – Режим доступу: <http://www.uipv.org> – Назва з екрана.